

Észak-magyarországi Regionális Vízművek Zrt. 3700 Kazincbarcika, Tardonai u. 1.

**„Biztonságos ivóvízellátás Kelemér és Gömörszőlős községekben” ivóvízvezeték
nyomvonala**

*(Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004.
(X.8.) Korm. rendelet 14. sz. mellékletének megfelelően.)*

hatásbecslési dokumentációja

2019

Készítette: Mercsák József László
élővilágvédelem, tájvédelem szakértő

Engedély száma: Sz-066/2012

Nyilvántartási kód: 4467 jogosult erdészeti szakszemélyzet

Tartalom

1. Azonosító adatok.....	3
2. Az érintett Natura 2000 terület.....	3
3. A terv vagy beruházás.....	4
4. A terv vagy beruházás kedvezőtlen hatásai	11
5. Alternatív megoldások.....	13
6. A megvalósítás indokai.....	13
7. Kedvezőtlen hatások mérséklése.....	13
8. Kiegyenlítő intézkedések.....	14
9. Felhasznált irodalom.....	14
10. Fényképmelléklet.....	15
11. Egyéb melléklet.....	16

**„Biztonságos ivóvízellátás Kelemér és Gömörszőlős községekben” ivóvízvezeték
nyomvonala és környezete ökológiai vizsgálata**

1. Azonosító adatok

1.1. A terv készítőjének, illetve a beruházónak a neve, címe, elérhetősége:

Északmagyarországi Regionális Vízművek Zrt. (3700 Kazincbarcika, Tardonai út.1.)

1.2. Az adatlap kitöltésében részt vevő személyek, szervezetek neve, címe, elérhetősége, szakmai referenciáinak leírása:

Naturplusz99 Környezetvédelmi és Műszaki Kft. (3521 Miskolc, Szerb A. u. 14.)

Mercsák József László egyéni vállalkozó. (3915 Tarcsl, Klapka utca 14.)

élővilágvédelem, tájvédelem szakértő Engedély száma: Sz-066/2012

Nyilvántartási kód: 4467 jogosult erdészeti szakszemélyzet

Elérhetőség:

Telefon: 06-47-380-257, 06-47-380-773.

Mobil: 06-30-695-1078

E-mail: mercsak.j.l@t-online.hu

Referenciák: természetvédelemben eltöltött két és fél évtized, kétszázhusz (élővilág-védelem, tájvédelem) ügyben igazságügyi szakértés, hatvan esetben készítettem élővilágvédelem, tájvédelem szakterületen, hatástanulmányokat. Huszonnégy publikációm jelent meg, vizes élőhelyek, madártani, botanikai, füves élőhelyek védelme, védetté nyilvánítások témakörben.

2. Az érintett Natura 2000 terület

2.1. A Natura 2000 terület neve és kódja, amelyre a terv vagy a beruházás várhatóan hatással van:

A terület státusza:

- . **különleges madárvédelmi terület:** az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén: *HUAN 10002 jelű Putnoki-dombság*
- . különleges természetmegőrzési területnek jelölt terület
- . kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területnek jelölt terület
- . jóváhagyott különleges természetmegőrzési terület
- . jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
- . különleges természetmegőrzési terület
- . kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
- . **Nemzeti Ökológiai Hálózat:** „magterület” és „puffer övezet”

2.2. Azoknak a közösségi jelentőségű fajoknak, illetve élőhelytípusoknak a felsorolása, amelyeknek valamely állományára vagy természetvédelmi helyzetére a Natura 2000 területen hatással lehet a terv vagy beruházás:

1. *HUAN 10002 jelű Putnoki-dombság*

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság területén található különleges madárvédelmi terület: Putnoki-dombság (HUA10002), a Nemzeti Ökológiai Hálózat magterülete és puffer övezete. Területe: 7.075 ha. Tengerszintfeletti magassága: 153-444 m. Átlag tengerszintfeletti magassága: 310 m.

PRIORITÁS

A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló közösségi fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

A kijelölés alapjául szolgáló és közösségi jelentőségű madárfajok:

Sz	Magyar név	Tudományos név
1,	Fekete gólya	<i>Ciconia nigra</i>
2,	Darázsölyv	<i>Pernis apivorus</i>
3,	Kígyászölyv	<i>Circaetus gallicus</i>
4,	Parlagi sas	<i>Aquila heliaca</i>
5,	Császármadár	<i>Bonasa bonasia</i>
6,	Haris	<i>Crex crex</i>
7,	Uhu	<i>Bubo bubo</i>
8,	Uráli bagoly	<i>Strix uralensis</i>
9,	Hamvas küllő	<i>Picus canus</i>
10,	Fehérhátú fakopáncs	<i>Dendrocopos leucotos</i>
11,	Balkáni fakopáncs	<i>Dendrocopos syriacus</i>
12,	Közép fakopáncs	<i>Dendrocopos medius</i>
13,	Fekete harkály	<i>Dryocopus martius</i>
14,	Erdei pacsirta	<i>Lullula arborea</i>
15,	Örvös légykapó	<i>Ficedula albicollis</i>
16,	Tövisszúró gébics	<i>Lanius collurio</i>
17,	Karvalyposzáta	<i>Sylvia nisoria</i>

TERMÉSZETVÉDELMI CÉLKITŰZÉSEK

Általános célkitűzések: A különleges madárvédelmi terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló madárfajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, fejlesztése, az ezen, célok elérését szolgáló természeti állapot és fenntartó földhasználat feltételeinek biztosítása.

3. A terv vagy beruházás

3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő terv vagy beruházás bemutatása, céljának meghatározása:

A tervezett ivóvíz vezeték Serényfalvától haladva Kelemért és Gömörszőlöst köti össze annak érdekében, hogy a meglevő és működő vízműveket összekapcsolja és minden körülmények között biztosítsa a lakosság egészséges ivóvízzel történő ellátását. A megépítendő vezeték nyomvonala a három települést összekötő közút mellett, már átalakított környezetben vezet.

3.2. A terv vagy beruházás mérete, jelentősége, tervezett időtartama:

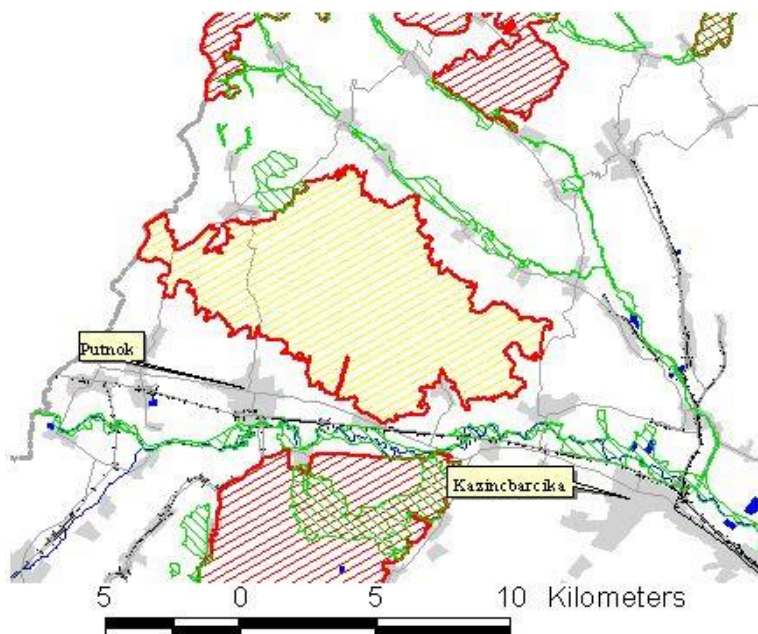
A vizsgált nyomvonal (*ivóvízvezeték nyomvonala*) Serényfalva község lakott terület határától (SK-1 jelölésű) Kelemér községen át (KG-1 jelölésű) Gömörszőlős községbe vezet, a meglévő vízhálózattal összekapcsolva, a közúttal párhuzamosan vezetve. A Serényfalva és Kelemér közötti 2601 számú közút jobb oldalán 3.400 m (3,4 km), a bal oldalán 800 m (0,8 km) hosszban érinti az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található *HUAN 10002 jelű Putnoki-dombság* különleges madárvédelmi területét.

A Nemzeti Ökológiai Hálózat részeként a Serényfalva és Kelemér közötti 2601 számú közút mente ökológiai folyosóként és puffer övezetként funkcionál. A Keleméri-patak és melléke ökológiai folyosó, és ez érinti a fenti közutak nyomvonalát.

3.3. A terv vagy beruházás térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása:

A megépítésre kerülő vezeték hossza: SK-1 jelölésű, Serényfalva és Kelemér között 4.992,5 m. KG-1 jelölésű, Kelemér és Gömörszőlős között 1.479 m, összesen: 6.471,5 m.

Az érintett helyrajzi számok: Serényfalva: 096 hrsz, 0119 hrsz, 139 hrsz. Kelemér: 02 hrsz, 065 hrsz, 156 hrsz. Gömörszőlős: 02 hrsz, 116 hrsz.

3.3. A terv helyszíne térképi ábrázolása

3.4. A terv vagy beruházás kivitelezésének várható időtartama, valamint a kivitelezés során várható átmeneti hatások bemutatása:

A Natura 2000 területen élő jelölőfajokra való hatások a felmérések alapján veszélyeztetett csoportot nem érintenek. A vezeték nyomvonala kiásása és lefektetése, a talaj visszatöltése közvetett hatását nehezen lehet meghatározni, hiszen nincsenek olyan járulékos létesítményei, amelyek jelentős közvetett hatást fejtenének ki a területre, térségre és a fajokra. A közvetlen hatás a jelölőfajokat nem érinti. Az árok ásása közben előfordulhat, hogy állatfajok kerülnek a gödörbe, össze kell gyűjteni őket és biztonságos helyen, szabadon kell engedni. A vezeték nyomvonala kiásásával egy időben, folyamatosan történik a cső fektetése, majd a talaj vissza-

töltése Serényfalvától Keleméren át Gömörszőlősig. A csövek időszakos tárolása a Natura 2000 védettségű területen kívül, őrzött helyen történik.

Az árok kiásása és a vezeték fektetése mobil eszközökkel történik, ezért különleges létesítmény nem szükséges. A munkagépek felvonulása 2601. számú közúton és földúton történik, a természeti környezet nem sérül.

3.5. A terv vagy beruházás megvalósításához szükséges létesítmények ismertetése:

A vezeték nyomvonala kiásáshoz, a létesítmények megépítéséhez szükséges gépek, berendezések típusait, adatait a terv tartalmazza.

3.6. A terv vagy beruházás hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése:

A hatásbecslési vizsgálatot a 6.471,5 m. hosszúságban, és száz méter szélességben végeztem, Az itt található értékeket az „Az érintett terület természeti állapota” részfejezetben ismertetem.

A táj bemutatása

Bemutató: Serényfalva, község az Észak-Magyarország régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, a Putnoki járásban, a Putnoki-dombságon a Keleméri-patak mindkét partján. A település határa 19,64 km², lakossága 983 fő (2015.01.01). Domb és síkvidéki település, jellemző az erdő és vadgazdálkodás, a szántóföldi művelés. Tengerszintfeletti magassága: 163-167 m.

Bemutató: Kelemér, község az Észak-Magyarország régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, a Putnoki járásban, a Putnoki-dombságon a Keleméri-patak bal partján. A település határa 18,81 km², lakossága 507 fő (2015.01.01). Dombvidéki település, jellemző az erdő és vadgazdálkodás, a szántóföldi művelés. Tengerszintfeletti magassága: 198-233 m.

Bemutató: Gömörszőlős, község az Észak-Magyarország régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, a Putnoki járásban, a Putnoki-dombságon a Keleméri-patak partján. A település határa 8,7 km², lakossága 89 fő (2015.01.01). Dombvidéki település, jellemző az ökológiai tájgazdálkodás, erdő és vadgazdálkodás, a szántóföldi művelés. Tengerszintfeletti magassága: 225-228 m.

Földrajzi elhelyezkedés: Serényfalva, Kelemér, Gömörszőlős községek az Északi-Középhegység nagytájban, az Észak-Borsodi-hegyvidék középtájban, az Észak-Borsodi-karszt kis-tájban helyezkedik el. Felszínét nyirok és harmadkori és idősebb üledéken, agyagos vályogon, agyagbemosódásos barna erdőtalajok fedik.

Klíma adatok:

Évi napsütéses órák száma: 1.900 óra

Évi felhőzet: 60% borultság

Derült napok száma: 50 nap

Borult napok száma: 120 nap

Ködös napok száma: 40 nap

Fagyos napok száma: 110 nap

Havas napok száma: 25 nap

Évi középhőmérséklet: 8.5°C

Átlagos évi legmagasabb hőmérséklet: 32 C°

Átlagos évi legalacsonyabb hőmérséklet: - 20 C°

Évi párányomás: 7.4 mm

14 órás légnedvesség évi átlaga: 60%

Évi csapadékmennyiség: 600 mm

Szélirány évi gyakorisága (*Füged állomás adatai*): ÉK-DNy-É-DK-D-K-ÉNy-Ny.

Évi tengerszinti légnyomás: 1016,8 hPa

A vezeték nyomvonala természeti állapota

A jellemző növénytársulásokat a településeken, közutak mentén, az útpadkán, vízelvezető árkok mindkét oldalán vizsgáltam.

Az érintett terület természeti állapota

Növényvilág

Flóratartomány

A terület a Pannóniai flóratartományba (*Pannonicum*) tartozik.

Flóraidék

A magyar Középhegység - *Ősmátra* - flóraidéke (*Matricum*).

Flórajárás

Tornai-karszt (*Tornense*) flórajárás része.

Vegetáció jellemzése

Az út nyomvonalában az építés, karbantartás és használat következtében növényzet teljesen átalakult, csak olyan növényfajok maradnak meg, amelyek ezt a folyamatos terhelést el tudják viselni.

A közutak mentén (vezeték nyomvonalában) található társulások és a társulásokat jellemző növényfajok ismertetése

1. Útszéli gyomnövényzet (*Artemisletea vulgaris* Lehm. & al. In R.Tx. 1950)

Ezen belül:

Mezei aszatos (*Cirsietum lenceolati-arvensis* Morariu 1943)

Jellemző növényei:

Uralkodik a közönséges tarackbúza (*Agropyros repens*), a fekete üröm (*Artemisia vulgaris*), a fekete peszterce (*Ballota nigra* ssp. *nigra*), a bürök (*Conium maculatum*), a kerek repkény (*Glechoma hederacea*) és a pitypang (*Taraxacum officinalis*).

2. Taposott gyomnövényzet (*Polygano arenastri-Poetea annuae* Rivas-Martinez 1975 corr. Rivas-Martinez & al. 1991)

Ezen belül:

Angol perje-nagy útifű társulás (*Lolio-Plantaginetum majoris Beger 1930*)

Jellemző növényei:

Domináns az angol perje (*Lolium perenne*), de gyakori és jellemző a nagy útifű (*Plantago major*).

(TVK – Természetvédelmi kategóriák /Simon 1988/, SzMT – Szociális Magatartás Típusok /Borhidi 1993/ feltüntetésével)

Nr.	Latin név	Magyar név	TVK	SzMT
1,	<i>Acer platanoides</i> L.	korai juhar	K	G
2,	<i>Achillea millefolium</i> L.	közönséges cickafark	TZ	DT
3,	<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	apróbojtorján	TZ	DT
4,	<i>Allium scorodoprassum</i> L.	kígyóhagyma	TZ	DT
5,	<i>Amaranthus chlorostachys</i> Willd.	karcsú disznóparéj	GY	A
6,	<i>Anthriscus sylvestris</i> (L.) Hoffm.	erdei turbolya	TZ	DT
7,	<i>Arctium lappa</i> L.	közönséges bojtorján	GY	W
8,	<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) Presl	franciaperje	TZ	DT
9,	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	fekete üröm	GY	W
10,	<i>Astragalus glycyphyllos</i> L.	édeslevelű csúdfű	K	G
11,	<i>Atriplex patula</i> L.	terebélyes laboda	GY	W
12,	<i>Ballota nigra</i> L.	fekete peszterce	GY	W
13,	<i>Betula pendula</i> Roth.	közönséges nyír	E	C
14,	<i>Calamagrostis epigeios</i> (L.) Roth.	siskanád tippan	TZ	RC
15,	<i>Calystega sepium</i> (L.) R. Br.	sövényszulák	K	DT
16,	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medic.	pásztortáska	GY	W
17,	<i>Centaurea micranthos</i> S. G. Gmel.	útszéli imola	TZ	DT
18,	<i>Cichorium intybus</i> L.	mezei katáng	GY	W
19,	<i>Cirsium vulgare</i> (Savi) Ten.	közönséges aszat	GY	W
20,	<i>Conium maculatum</i> L.	bürök	GY	SR
21,	<i>Cornus sanguinea</i> L.	veresgyűrű som	K	G
22,	<i>Crataegus monogyna</i> Jocq.	egyibibés galagonya	K	G
23,	<i>Dactylis glomerata</i> L.	csomós ebír	TZ	DT
24,	<i>Daucus carota</i> L.	murok	TZ	DT
25,	<i>Echium vulgare</i> L.	terjőke kígyószisz	TP	W
26,	<i>Eupatorium cannabinum</i> L.	sédkender	TZ	DT
27,	<i>Euphorbia falcata</i> L.	tarlókutyatej	GY	W
28,	<i>Fragaria viridis</i> Duch.	csattogó eper	K	G
29,	<i>Galium aparine</i> L.	ragadós galaj	GY	W
30,	<i>Galium verum</i> L.	tejoltó galaj	K	DT
31,	<i>Glechoma hederacea</i> L.	kerek repkény	K	DT
32,	<i>Heracleum sphondylium</i> L.	medvetalp	K	G
33,	<i>Hypericum perforatum</i> L.	közönséges orbáncfű	TZ	DT
34,	<i>Inula britannica</i> L.	réti premizs	GY	DT
35,	<i>Juglans regia</i> L.	dió	G	I
36,	<i>Knautia arvensis</i> (L.) Coult.	mezei varfű	K	DT

37,	<i>Lactuca serriola</i> L.	keszeg saláta	GY	W
38,	<i>Lamium album</i> L.	fehér árvacsalán	GY	DT
39,	<i>Ligustrum vulgare</i> L.	fagyal	E	G
40,	<i>Lolium perenne</i> L.	angolperje	GY	DT
41,	<i>Matricaria maritima</i> ssp. <i>inodora</i> (L.) Soó	ebszékfű	GY	W
42,	<i>Melandrium album</i> (Mill.) Garcke	fehér mécsvirág	G	W
43,	<i>Myosotis palustris</i> (L.) Nath. Em. Rchb.	mocsári nefelejcs	K	G
44,	<i>Morus alba</i> L.	fehér eper	G	I
45,	<i>Papaver dubium</i> L.	bujdosó mák	GY	W
46,	<i>Papaver roeas</i> L.	pipacs	GY	W
47,	<i>Pastinaca sativa</i> L. ssp. <i>pratensis</i> (Pers.)	pasztinák	TZ	DT
48,	<i>Phragmites australis</i> (Cav.) Trin.	nád	E	C
49,	<i>Plantago major</i> L.	nagy útifű	GY	W
50,	<i>Poa pratensis</i> L.	réti perje	K	G
51,	<i>P. x canescens</i> (Ait.) Sm.	szürke nyár	E	C
52,	<i>Prunus spinosa</i> L.	kökény	TZ	C
53,	<i>Ranunculus arvensis</i> L.	vetési boglárka	GY	W
54,	<i>Robinia pseudo-acacia</i> L.	akác	GY	AC
55,	<i>Rorippa austriaca</i> (Cr.) Bess.	osztrák kányafű	GY	DT
56,	<i>Rosa canina</i> L.	gyepürózsa	TZ	DT
57,	<i>Salvia nemorosa</i> L.	ligeti zsálya	K	DT
58,	<i>Salvia pratensis</i> L.	mezei zsálya	K	G
59,	<i>Salix alba</i> L.	fehér fűz	E	C
60,	<i>Salix caprea</i> L.	kecskefűz	TZ	DT
61,	<i>Salix fragilis</i> L.	törékeny fűz	E	C
62,	<i>Sambucus nigra</i> L.	fekete bodza	GY	DT
63,	<i>Setaria viridis</i> (L.) P. B.	zöldes muhar	GY	W
64,	<i>Symphytum officinale</i> L.	fekete nadálytő	K	G
65,	<i>Solidago gigantea</i> Ait.	magas aranyvessző	K	AC
66,	<i>Sonchus asper</i> (L.) Hill	szúrós csobóka	GY	W
67,	<i>Stenactis annua</i> subs. <i>strigosa</i> (Mühl.) Soó	ligeti seprence	TZ	W
68,	<i>Taraxacum officinale</i> Weber ex Wiggins	pongolya pitypang	GY	RC
69,	<i>Tragopogon dubius</i> Scop.	nagy bakszakáll	TZ	DT
70,	<i>Typha angustifolia</i> L.	keskenylevelű gyékény	E	C
71,	<i>Typha latifolia</i> L.	széleslevelű gyékény	E	C
72,	<i>Urtica dioica</i> L.	nagy csalán	TZ	DT
73,	<i>Valerianella locusta</i> (L.) Lattuada	salátagalambbegy	TP	DT
74,	<i>Viola arvensis</i> Murr.	mezei árvácska	GY	W
75,	<i>Quercus robur</i> L.	kocsányos tölgy	G	I

Természetvédelmi Érték Kategóriák (TVK)

I. Természetes állapotokra utaló	
unikális fajok	U
fokozottan védett fajok	KV
védt fajok	V
társulásalkotó fajok	E
kísérő fajok	K

pionír fajok	TP
II. Degradációra utaló	
zavarástűrő fajok	TZ
adventív fajok	A
gazdasági növények	G
gyomfajok	GY

Vegetáció értékelése természetvédelmi kategóriák alapján

I. Természetes állapotokra utaló	TVK	Fajszám	%
unikális fajok	U	0	0%
fokozottan védett fajok	KV	0	0%
védett fajok	V	0	0%
<i>társulásalkotó fajok</i>	<i>E</i>	8	10,0%
<i>kísérő fajok</i>	<i>K</i>	16	22,0%
<i>pionír fajok</i>	<i>TP</i>	2	3,0%
II. Degradációra utaló			
<i>zavarástűrő fajok</i>	<i>TZ</i>	18	25,0%
adventív fajok	A	0	0%
<i>gazdasági fajok</i>	<i>G</i>	4	5,0%
<i>gyomfajok</i>	<i>GY</i>	27	35,0%
Összesen:		75 faj	100%

A táblázatban érintett növényfajok közül a természetes állapotokra utaló fajok közül dominánsak a kísérő fajok (22,0%), majd a társulásalkotó fajok (10,0%), a pionír növényfajok (3,0%).

A degradációra utaló fajok közül dominánsak a gyomfajok (35,0%), a zavarástűrő fajok (25,0%) és a gazdasági növényfajok (5,0%).

Nem található a vizsgált területen unikális, fokozottan védett, védett és adventív növényfaj.

Zoológiai felmérés a vizsgált területen

A zoológiai felmérés a tavaszi aspektusba esett, a madarak vonulása még tartott, de egyes fajok már megkezdték a költést. A vizsgálataimat a területen és környezetében 2013.06.05.-én, és 2019.03.25.-én végeztem és használtam fel az adatokat.

Madárfajok

Sz	Latin név	Magyar név	Védettség	Viselkedés
1,	<i>Buteo buteo L.,</i>	egerészölyv	védett	táplálkozik
2,	<i>Columba palumbus L.,</i>	örvös galamb	nem védett	táplálkozik
3,	<i>Streptopelia turtur L.,</i>	vadgerle	védett	táplálkozik
4,	<i>Streptopelia decaocto L.,</i>	balkáni gerle	nem védett	táplálkozik
5,	<i>Drycopus martius L.,</i>	fekete harkály	védett	táplálkozik
6,	<i>Lullula arborea L.,</i>	erdei pacsirta	védett	táplálkozik
7,	<i>Alauda arvensis L.,</i>	mezei pacsirta	védett	költ
8,	<i>Hirundo rustica L.,</i>	füstifecske	védett	táplálkozik
9,	<i>Delichon urbica L.,</i>	molnárfecske	védett	táplálkozik
10,	<i>Corvus corax L.,</i>	holló	védett	táplálkozik

11,	<i>Corvus cornix L.,</i>	dolmányos varjú	nem védett	költ
12,	<i>Pica pica L.,</i>	szarka	nem védett	költ
13,	<i>Garrulus glandarius L.,</i>	szajkó	nem védett	költ
14,	<i>Turdus philomelos Ch. L. Brehm.</i>	énekes rigó	védett	táplálkozik
15,	<i>Turdus merula L.,</i>	fekete rigó	védett	táplálkozik
16,	<i>Saxicola torquata L.,</i>	cigány-csaláncsúcs	védett	táplálkozik
17,	<i>Phoenicurus ochruros L.,</i>	házi rozsdafarkú	védett	táplálkozik
18,	<i>Sturnus vulgaris L.,</i>	seregély	védett	táplálkozik
19,	<i>Passer domesticus L.,</i>	házi veréb	nem védett	költ
20,	<i>Carduelis carduelis L.,</i>	tengelic	védett	költ
21,	<i>Fringilla coelebs L.,</i>	erdei pinty	védett	táplálkozik
22,	<i>Emberiza citrinella L.,</i>	citromsármány	védett	táplálkozik

Kételtűek

Sz	Latin név	Magyar név	Védettség	Viselkedés
1,	<i>Bufo bufo L.,</i>	barna varangy	védett	szaporodik
3,	<i>Bufo viridis L.,</i>	zöld varangy	védett	szaporodik
4	<i>Hyla arborea L.,</i>	zöld levelibéka	védett	szaporodik
5,	<i>Rana esculenta L.,</i>	kecskebéka	védett	szaporodik

Hüllők

Sz	Latin név	Magyar név	Védettség	Viselkedés
1,	<i>Lacerta agilis L.,</i>	fürge gyík	védett	szaporodik
2,	<i>Natrix natrix L.,</i>	vízisikló	védett	szaporodik

A felmérés időpontjában az állatfajok szaporodása megkezdődött, de főleg olyan fajokkal találkoztam, amelyek a területen táplálkoznak. A vizsgálat időpontjában a nyomvonal és környezetében telepesen fészkelő madárfajok (*gyurgyalag, partifecske, mezei és házi veréb, bú-bosbanka*) fészkek telepét nem találtam.

3.7. A terv vagy beruházás társadalmi, gazdasági következményeinek leírása:

A tervezett ivóvíz vezeték Serényfalvát és Keleméren át Gömörszölöst köti össze annak érdekében, hogy a meglévő vízműveket összekösse és minden körülmények között biztosítsa a lakosság tiszta, egészséges ivóvízzel történő ellátását. A vezetékfektetés során a környező természetes élőhelyek nem sérülnek, a beruházással járó zavarás nem folyamatos és rövid ideig tart ehhez az élővilág viszonylag gyorsan alkalmazkodik.

4. A terv vagy beruházás kedvezőtlen hatásai

4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása a terv vagy beruházás megvalósulását követően vagy annak következtében:

A Natura 2000 területen élő jelölőfajokra való hatások a felmérések alapján veszélyeztetett csoportot nem érintenek. A vezeték nyomvonala kiásása és lefektetése, a talaj visszatöltése közvetett hatását nehezen lehet meghatározni, hiszen nincsenek olyan járulékos létesítményei, amelyek jelentős közvetett hatást fejtenének ki a területre, térségre és a fajokra. A közvetlen

hatás a jelölőfajokat nem érinti. A vezeték nyomvonala kiásása közben a kikerülő növényi szaporítókepletek a talaj visszatöltése után újra kihajtanak, vagy magról kikelnek. Az árok ásása közben előfordulhat, hogy állatfajok kerülnek a gödörbe, össze kell gyűjteni őket és biztonságos helyen, szabadon kell engedni.

4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása:

A kijelölés alapjául szolgáló és közösségi jelentőségű madárfajok:

Ssz	Magyar – Latin név	Jelenlét	Megjegyzés
1,	Fekete gólya - <i>Ciconia nigra</i>	nem költ	
2,	Darázsölyv - <i>Pernis apivorus</i>	nem költ	
3,	Kígyászölyv - <i>Circaetus gallicus</i>	nem költ	
4,	Parlagi sas - <i>Aquila heliaca</i>	nem költ	
5,	Császármadár - <i>Bonasa bonasia</i>	nem költ	
6,	Haris - <i>Crex crex</i>	nem költ	
7,	Uhu - <i>Bubo bubo</i>	nem költ	
8,	Uráli bagoly - <i>Strix uralensis</i>	nem költ	
9,	Hamvas küllő - <i>Picus canus</i>	nem költ	
10,	Fehérhátú fakopáncs - <i>Dendrocopos leucotos</i>	nem költ	
11,	Balkáni fakopáncs - <i>Dendrocopos syriacus</i>	nem költ	
12,	Közép fakopáncs - <i>Dendrocopos medius</i>	nem költ	
13,	Fekete harkály - <i>Dryocopus martius</i>	nem költ	
14,	Erdei pacsirta - <i>Lullula arborea</i>	nem költ	
15,	Örvös légykapó - <i>Ficedula albicollis</i>	nem költ	
16,	Töviszúró gébics - <i>Lanius collurio</i>	nem költ	
17,	Karvalyposzáta - <i>Sylvia nisoria</i>	nem költ	

4.3. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becsült mértéke:

A kijelölés alapjául szolgáló és közösségi jelentőségű madárfajok:

Ssz	Magyar név	Igénybevétel mértéke	Hatás minősítése
1,	Fekete gólya	nincs igénybevétel	nincs hatással
2,	Darázsölyv	nincs igénybevétel	nincs hatással
3,	Kígyászölyv	nincs igénybevétel	nincs hatással
4,	Császármadár	nincs igénybevétel	nincs hatással
5,	Parlagi sas	nincs igénybevétel	nincs hatással
6,	Haris	nincs igénybevétel	nincs hatással
7,	Uhu	nincs igénybevétel	nincs hatással
8,	Uráli bagoly	nincs igénybevétel	nincs hatással
9,	Hamvas küllő	nincs igénybevétel	nincs hatással
10,	Fehérhátú fakopáncs	nincs igénybevétel	nincs hatással
11,	Balkáni fakopáncs	nincs igénybevétel	nincs hatással
12,	Közép fakopáncs	nincs igénybevétel	nincs hatással
13,	Fekete harkály	nincs igénybevétel	nincs hatással
14,	Erdei pacsirta	nincs igénybevétel	nincs hatással

Ssz	Magyar név	Igénybevétel mértéke	Hatás minősítése
15,	Örvös légykapó	nincs igénybevétel	nincs hatással
16,	Töviszűrő gébics	nincs igénybevétel	nincs hatással
17,	Karvalyposzáta	nincs igénybevétel	nincs hatással

5. Alternatív (egyéb ésszerű) megoldások

5.1. A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása:

A jelölő és az egyéb védett fajokra nem lesz hatással, alternatív megoldásokat nem vizsgáltam, megoldás lehet, ha a munkát végző gépi eszközök jó állapotban vannak, a munkát gyorsan és jól, főleg hatások mellőzésével, a mindenkor időjárás figyelembe vételével végzik. A személyforgalom is ezen az útvonalon történik. A teher és személyforgalom a kivitelezés időszakában, változó. Az anyag és személyszállítások karbantartott, jó műszaki állapotban tartott gépekkel, berendezésekkel, eszközökkel történik, hogy elkerülhető legyen a meghibásodás, a környezet terhelése. A vezeték fektetése és üzemeltetése nem jár, a környező természetes élőhelyek sérülésével, folyamatos zavarásával.

A vezeték fektetése és üzemeltetése közérdekű szintű tevékenység, mert az aszályos időjárástól függetlenül egészséges ivóvizet biztosít a települések lakossága számára.

5.2. A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása:

Az alternatív megoldások megvalósítása nem jár nehezítő, vagy kizáró okokkal.

6. A megvalósítás indokai

6.1. A terv vagy beruházás megvalósítása szükségszerűségének ismertetése:

A vezeték fektetése és üzemeltetése közérdekű szintű tevékenység, mert az aszályos időjárástól függetlenül egészséges ivóvizet biztosít a települések lakossága számára. Fontos szempont a beruházás szakszerű kivitelezése mellett a természeti értékek kímélete, megőrzése és védelme.

6.2. A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá:

- társadalmi vagy gazdasági természetű kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az *kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet*)
- emberi egészség vagy élet védelme
- a közbiztonság fenntartása, megőrzése vagy helyreállítása
- a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése
- a fenti kategóriákba nem sorolható, egyéb kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az *kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet*)

7. A kedvezőtlen hatások mérséklése

Kedvezőtlen hatások a közösségi jelentőségű madárfajokra és egyéb védett állat és növényfajokra nincsenek, az itt élő élővilág alkalmazkodni tud a megváltozott körülményekhez.

8. Kiegyenlítő (kompenzációs) intézkedések:

Az elvégzett vizsgálatok alapján: a tervezett ivóvíz vezeték Serényfalvát és Keleméren át Gömörszőlőst köti össze annak érdekében, hogy a meglévő vízműveket összekösse és minden körülmények között biztosítsa a lakosság tiszta, egészséges ivóvízzel történő ellátását. A kivitelezés és működtetése nem gyakorol negatív hatást sem a Natura 2000 területre a kijelölés alapjául szolgáló és közösségi jelentőségű madárfajokra és más természeti értékekre, ezért kiegészítő intézkedések előírását nem tartom szükségesnek.

A hatásbecslés összefoglalása

A beruházás bővítése és működtetése a Natura 2000 védelem alatt álló terület, mint különleges madárvédelmi terület: az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén: *HUAN 10002 jelű Putnoki-dombság*, illetve a Nemzeti Ökológiai Hálózat: „magterület” és „puffer övezet”-ére.

Ez szükségessé teszi a Natura 2000-es jelölő fajokat és élőhelyeket érő hatások bemutatását az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Kormányrendelet 10.§ (1) bekezdésében előírt és a 266/2008. (XI.6.) Kormányrendellel módosított hatásbecslési dokumentáció alapján.

Az érintett Natura 2000-es területen összesen 17 kijelölés alapjául szolgáló és közösségi jelentőségű madárfajra végeztem el a hatásbecslést.

Az elvégzett hatásbecslése eredménye a következő:

Nincs hatással:

17. kijelölés alapjául szolgáló és közösségi jelentőségű madárfajra.

Az elvégzett vizsgálatok alapján megállapítható, hogy a beruházással érintett Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén: *HUAN 10002 jelű Putnoki-dombság*, illetve a Nemzeti Ökológiai Hálózat: „magterület” és „puffer övezet”-ére hatást nem gyakorol, a terület természeti állapotát nem veszélyezteti.

Az elvégzett vizsgálatok és információk alapján további részletes vizsgálatok lefolytatása természetvédelmi szempontból nem indokolt.

9. Felhasznált irodalom

Dr. Keve András.: Magyarország madarainak névjegyzéke Nomenclator avium hungarica. Madártani Intézet kiadványa. Budapest 1960

Borhidi Attila és Sántha Antal.: Vörös Könyv Magyarország növénytársulásairól I – II. kötet. TermészetBÚVÁR Alapítvány Kiadó Budapest, 1999.

Simon Tibor.: A magyarországi edényes flóra határozója Harasztok – virágos növények. Tankönyvkiadó, Budapest 1992

Országos Meteorológiai Intézet.: Magyarország éghajlati atlasza Akadémiai Kiadó. Budapest, 1960

Mercsák József László
élővilág-védelem, tájvédelem szakértő
Engedély száma: Sz-06/2012
jogosult erdészeti szakszemélyzet
Nyilvántartási kód: 4467

Mercsák József László
élővilágvédelem, tájvédelem szakértő
Engedély: Sz-066/2012

Tarcal, 2019.03.25.

10. Fényképmelléklet

1. ábra: Nyomvonal Serényfalva

2. ábra: Nyomvonal Kelemér

3. ábra: Nyomvonal Kelemér

4. ábra: Nyomvonal Gömörszőlős

11. Egyéb melléklet

ORSZÁGOS KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI FŐFELÜGYELŐSÉG

Iktatószám: 14/7516-3/2012.
Ügyintéző: dr. Gerecz Nóra
Szakmai ügyintézők: Kellner Szilárd
Hévízi Gergely

Tárgy: Szakértői tevékenység engedélyezése
Nyilvántartási szám: SZ-066/2012.

HATÁROZAT

Mercsák József László (lakik: 3915 Tarcál, Klapka u. 14.) kérelmezőt, aki
született: Miskolc, 1949.05.14.;

anyja neve: Mercsék Margit;

diploma (oklevél) kiállítója, száma, kelte:

Nyíregyházi Főiskola (a GATE Mezőgazdasági Főiskolai Karának jogutód intézménye);
L.210/2001.; 2001. június 23.

szakképzettsége:

agrármérnök

SZTV   **Élővilágvédelem**
SZTjV   **Tájvédelem**

szakterületeken a 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdés a) pont ab) alpontja, a 8. §, valamint a 9. § (1) bekezdése alapján nyilvántartásba vettem, számára a szakértői tevékenységet engedélyezem.

A névjegyzéki bejegyzés visszavonásig érvényes.

Budapest, 2013. február „ 11 ”

Tolnai Jánosné Dr.
főigazgató megbízásából

Kavaleczné dr. Komolai Edina
mb. főosztályvezető

1016 Budapest, Mészáros u. 58/a, Telefón: 224-9100 Fax: 224-9162	Levélcím: 1539 Bp. Pf. 675	www.orszagoszoldhatosag.gov.hu orszagoszoldhatosag.hu

Felelősségvállalási nyilatkozat

Alulírott

név: **Mercsák József László** egyéni vállalkozó

lakcím: **3915 Tarcál, Klapka utca 14.**

születési hely, idő: **Miskolc, 1949 május 14**

anyja neve: **Mercsák Margit**

személyigazolvány szám: **229129 RA**

szakértői engedély száma: **Sz-066/2012 élővilágvédelem, tájvédelem szakterület**

nyilvántartási kód: **4467 jogosult erdészeti szakszemélyzet**

A dokumentációban szereplő megállapításokat a hatályos jogszabályok, szabványok, környezet- és természetvédelmi, erdővédelmi követelmények szem előtt tartásával tettem meg, támaszkodva a szakirodalomra, eddigi tanulmányaimra, tapasztalataimra. A dokumentációba foglalt adatok, megállapítások valóságáért a felelősséget vállalom, büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a dokumentumok tartalma megfelel a valóságnak.

Mercsák József László
élővilág-védelem, tájvédelem szakértő
Engedély száma: Sz-06/2012
jogosult erdészeti szakszemélyzet
Nyilvántartási kód: 4467

Tarcál, 2019.03.25.

Mercsák József László